

Zorica Mršević 01.02.2026. [Lični stavovi](#) Priča o Džaredu Kušneru: Najpoznatiji američki zet

Zorica Mršević 01.02.2026. 15:01

<https://www.danas.rs/dijalog/licni-stavovi/prica-o-dzaredu-kusneru-najpoznatiji-americki-zet/>

Njegova supruga, Ivanka Tramp, pre braka je prešla na judaizam, nakon čega zajedno vode jevrejski porodični život

Džared Kušner (Jared Kushner), za koga je srpska javnost čula kada je njegova kompanija nameravala da podigne hotel na mestu zgrade „Generalštaba“, potiče iz ugledne i bogate američke aškenaske jevrejske porodice. NJegovi baka i deka po očevoj liniji emigrirali su u SAD početkom 20. veka, bežeći od antisemitizma i pogroma u Istočnoj Evropi, iz oblasti koje su krajem 19. i početkom 20. veka bile deo Ruskog carstva, a danas su deo Belorusije i istočne Poljske.

Antisemitizam i migracija krajem 19. i početkom 20. veka obeleženi su porastom institucionalnog antisemitizma, periodičnim pogromima, pravnim restrikcijama, npr. kao Jevreji Kušnerovi preci nisu imali pravo da poseduju zemlje ni pristup državnoj službi. Ovi uslovi su direktno podstakli emigraciju u SAD, u okviru šireg talasa istočnoevropskih Jevreja (1880-1924). Kušnerovi preci napuštaju Evropu pre Holokausta, ali iz istog civilizacijskog straha koji će se kasnije potvrditi genocidom. Iako porodica nije bila nužno direktno pogođena Holokaustom, memorija progona je integralni deo porodičnog identiteta.

Kušnerovo poreklo nije samo etničko ili versko, već ima i političko-kulturnu dimenziju, npr. iskustvo jevrejske dijaspor, sećanje na Holokaust, i snažna identifikacija sa Izraelom značajno su oblikovali njegov svetonazor i političke stavove, naročito tokom njegove uloge savetnika u administraciji Donalda Trampa, uključujući angažman oko tzv. Abrahamovih sporazuma. Porodica je inače, poznata po snažnom jevrejskom identitetu, filantropiji i donacijama jevrejskim obrazovnim institucijama, memorijalima Holokausta, i organizacijama povezanim sa državom Izrael. Stoga se Kušneri često opisuju kao deo modernog američkog jevrejskog establišmenta, sa izraženim vezama prema Izraelu i cionističkim institucijama. Džaredova supruga, Ivanka Tramp, pre braka je prešla na judaizam, nakon čega zajedno vode jevrejski porodični život (poštovanje Šabata, kašruta i jevrejskih praznika).

Kušnerovo porodično poreklo nosi klasične elemente aškenaske dijasporske svesti u kojoj postoji osećaj istorijske nesigurnosti, što znači osećaj da su Jevreji manjina čak i u „liberalnim“ društvima, da im bezbednost nikada nije trajno zagarantovana, dok se država Izrael posmatra kao egzistencijalna zaštita, a ne samo politički entitet. Politički deluje snažno favorizujući izraelske bezbednosne interese, uz minimalnu spremnost na simboličke ili teritorijalne ustupke Palestincima, razumevajući konflikt sa njima prvenstveno kroz prizmu bezbednosti, a ne međunarodnog prava.

Džared Kušner je pre svega akter dijasporsko-bezbednosnog realpolitičkog modela jer on nije izabrani političar, već porodično-dinastički akter, koji deluje iz pozicije moći bez odgovornosti zavisne od izborih rezultata, koji politiku gradi kroz lične odnose, ekonomiju i bezbednost, a ne kroz institucije. Ključno je da Izrael posmatra kao egzistencijalni projekat jevrejskog opstanka a

palestinsko pitanje vidi kao bezbednosni problem, ili smetnju regionalnoj stabilnosti, a ne kao pitanje prava i samoodređenja. Pri tom otvoreno odbacuje multilateralizam (UN, međunarodno pravo).

Poređenja radi, Bernie Sanders (posebno relevantan kontrast) je Jevrejin sa porodičnim gubicima u Holokaustu, snažno proizraelski u smislu prava na postojanje, ali otvoreno kritičan prema okupaciji, novim naseljima i kršenju prava Palestinaca. Za razliku od Kušnera Sanders vidi Izrael kao pravno odgovornu državu a Kušner kao izuzetak zbog istorijske traume. Sanders insistira na međunarodnom pravu, ljudskim pravima, Kušner na sili, regionalnim savezima, ekonomskim interesima. Kušner nije ideolog, već primarno menadžer moći koji jevrejsko istorijsko iskustvo koristi kao legitimaciju trajne izuzetnosti Izraela a ne kao univerzalnu etičku opomenu. Holokaust funkcioniše kao implicitni argument za suspenziju međunarodnog prava, proporcionalnost i odgovornosti. Time se sećanje deetizuje i pretvara u politički resurs, što omogućuje da Palestine smatra kao ekonomske subjekte, upravljaju populaciju bez suvereniteta. U Weberovim terminima Kušner deluje iz etike odgovornosti prema „svojima“, ali ignoriše odgovornost prema „drugima“ i očigledne univerzalne posledice svojih odluka.

Kao i većina istočnoevropskih aškenaskih Jevreja, prva generacija Kušnerovih je imala svoj imigrantski početak u ranom 20. veku. Po dolasku u SAD započeli život bez kapitala, oslanjajući se na porodične mreže, etničku solidarnost, i visoku radnu disciplinu. Tipične delatnosti prve generacije su bile sitna trgovina, tekstilna proizvodnja i konfekcija. Ključno je razumeti da je akumulacija prvog kapitala nastala sporim, porodičnim radom, a ne naglim usponom. Već druga generacija, rođena u SAD, ima bolje obrazovanje, znanje engleskog jezika, pristup bankama i kreditima. Kako je tada, sve do sredine 20. veka, postojala diskriminacija u korporativnom sektoru, oblast nekretnina su omogućavale porodičnu kontrolu, reinvestiranje profita, dugoročnu stabilnost.

Čarls Kušner (rođen 1954) predstavlja tačku preokreta. On agresivno širi poslovanje tokom 1980-ih i 1990-ih, koristi pritom kreditno zaduživanje, poreske olakšice, političke veze na državnom i lokalnom nivou. Njegov model poslovanja koji se pokazao kao dobitna kombinacija obuhvata, kupovina zapuštenih objekata, njihovo renoviranje i podizanje rente. Za Kušnerove obrazovanje nije samo kulturni kapital, već pristup elitnim mrežama, legitimizacija bogatstva, ulaznica u politiku i diplomatiju. To predstavlja tipičan postindustrijski imigrantski kapitalizam, i Kušnerovi su udžbenički primer istočnoevropske jevrejske imigracije, porodičnog rada i etničke solidarnosti, pravovremenog prelaska iz trgovine u nekretnine, elitnog obrazovanja i filantropije kao krune uspona. Kušnerovi sistematski ulažu u elitno obrazovanje, Džared se školuje na univerzitetu Harvard. Veoma je važno da porodica rano ulaže u univerzitete, jevrejske institucije, memorijale Holokausta. To ima trostruku funkciju, moralna (tikun olam – popravljjanje sveta), društvena (ugled), politička (mreže uticaja).

Autorka je profesorka na Fakultetu za evropske pravno-političke studije

Stavovi autora u rubrici Dijalog ne odražavaju nužno uređivačku politiku Danasa.